

PER UN CENTRE D'HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA DE CATALUNYA, AMB PROJECTE I FUTUR RENOVATS, AL SERVEI DEL PAÍS

Amb la publicació del Decret 209/2025, de 8 d'octubre de 2025, un conjunt d'historiadors i d'historiadores, i investigadors i investigadores en història, volen manifestar la seva preocupació sobre el futur d'una eina al servei de la història de Catalunya i de la ciutadania catalana.

El 1984 es creava el Centre d'Història Contemporània de Catalunya (CHCC) i poc després n'era nomenat director Josep Benet. Per l'advocat, polític, editor, historiador, activista, i dins d'aquest darrer àmbit estructurador, entre altres iniciatives, d'eines culturals, el Centre n'era una de valuosa per superar les urpades de l'intent de genocidi cultural franquista contra Catalunya.

El Centre va ser una eina, en l'inici de l'autogovern, per estimular un àmbit nacional de recerca historiogràfica al servei dels joves historiadors i historiadores, i del professorat consolidat d'arreu del país, i per acompanyar les esforçades editorials que volien contribuir a fornir obres útils per una nova ciutadania.

Durant quaranta anys el CHCC ha esdevingut una eina de suport bàsica per ajudar a la recerca i a la difusió de la història de Catalunya. També per a la recuperació de fons de personalitats de l'interior o de l'exili, amb la finalitat de lliurar-los, un cop fets una primera prospecció i un primer inventari, a l'Arxiu Nacional de Catalunya. Els resultats són quasi un miler d'ajuts a la recerca i un altre miler d'ajuts a la publicació, molts dels quals projectes de tesi doctoral, bo i fent costat de manera molt especial, als estudis d'història centrats en l'àmbit local i comarcal del país.

La seva feina no va quedar esgotada amb aquestes iniciatives. Cal fer notar l'organització d'exposicions, entre d'altres la del Centenari de les Bases de Manresa o la que va tenir lloc amb motiu dels cinquanta anys de l'afusellament del president Companys, així com la configuració i cura d'una biblioteca especialitzada en història contemporània de Catalunya, en història del catalanisme, i del cost humà de la Guerra Civil, al bell mig de Barcelona.

Posteriorment a la direcció de Josep Benet i d'Albert Manent, el CHCC va continuar creixent a través d'un consell assessor i de convocatòries públiques d'ajuts a la recerca i a l'edició, amb dotacions econòmiques superiors a les programades anualment i amb anterioritat. El CHCC demostrava no ser necessàriament una institució vinculada a persones, per molt rellevants que aquestes haguessin estat, sinó que podia continuar l'esperit d'aquelles amb renovades polítiques de suport a la investigació i difusió de la història contemporània catalana.

Pensem, doncs, que existeixen fermes raons per considerar que cal revitalitzar el CHCC. La Generalitat de Catalunya, en els darrers anys, ha reforçat el terreny de les polítiques públiques de memòria fruit d'una necessitat d'estricta justícia democràtica. Per contra, sense història, sense recerca històrica contrastada, no hi pot haver memòria democràtica de qualitat, tal com ha estat reconegut internacionalment per historiadors i historiadores de prestigi acadèmic.

L'existència de grups consolidats de recerca (SGR) a les universitats i de projectes públics finançats no eximeix, de cap manera, de continuar els ajuts a la recerca i a la publicació, cosa que avui dia és més necessària que mai. Molts projectes d'investigació i de publicacions es queden sense poder-se desenvolupar. Només cal comparar la producció historiogràfica de fa uns anys amb la que es fa en l'actualitat. Mantenir a l'UCI cultural el CHCC, amb una dotació ínfima quant a personal i recursos econòmics, suposa a la pràctica l'extinció d'un instrument més necessari que mai. Seria paradoxal que,

a les portes de la commemoració de la mort del dictador Franco, el principal instigador durant el segle XX de la voluntat de destruir la cultura catalana i de la minorització del nostre idioma, la rememoració s'acabés amb la pràctica desaparició del CHCC i la pèrdua de la seva independència funcional.

Tampoc és un tema menor el fet que la historiografia hi té una funció social de primer nivell, a les nostres comarques i ciutats, enfront de l'empobriment i la banalització culturals. Arreu dels estats democràtics es considera un factor social de cohesió de primer ordre el coneixement crític i rigorós de la seva història nacional.

Amb aquests fonaments, demanem de les institucions i dels responsables polítics:

1. Dotar el CHCC d'una entitat, d'una personalitat pròpia, amb la finalitat explícita de potenciar la recerca i la difusió de la història de Catalunya, adequant-la a les necessitats d'un país amb nous reptes.
2. Endegar un projecte ambiciós que impulsi el coneixement de períodes, àmbits, personatges rellevants i protagonistes col·lectius, encara poc valorats a hores d'ara, des del final de l'Antic Règim fins a l'època contemporània, sense deixar de banda el conjunt de la història catalana (medieval i moderna).
3. Una direcció del CHCC, nomenada i amb plena dedicació, que connecti i integri efectivament tots els àmbits on es fa recerca i divulgació d'història contemporània de Catalunya, amb prestigi i obra reconeguts dins de la historiografia catalana. Una direcció enfortida i independent, raó per la qual caldria un CHCC que orgànicament estigués al mateix nivell que la Direcció General de Memòria Democràtica, ja que ambdós fan una feina complementària. Una direcció que proposi anualment unes línies de recerca bàsiques i prioritàries.
4. Un pressupost digne que permeti tenir prou recursos per impulsar edicions en llengua catalana (sobretot ara que les obres de recerca històrica tenen dificultats per ser publicades), noves recerques i vocacions; engegar projectes generals d'interès públic, i l'assessorament històric en la política de commemoracions de la Generalitat.
5. Personal suficient, amb capacitat tècnica i historiogràfica, per servir tots els sectors que fan història contemporània per a Catalunya.

Països Catalans, novembre de 2025

Josep M. Roig i Rosich, exdirector del CHCC.

Enric Pujol i Casademont, excoordinador de l'Àrea d'Història i Pensament Contemporani.

Lluís Ferran Toledano i González, exdirector de projectes del CHCC.

Josep M. Solé i Sabaté, membre fundador i historiador col·laborador del CHCC.

Lluís Duran i Solà, historiador, extècnic responsable de publicacions del CHCC.

Josep Cruanyes i Tor, historiador.

Jordi Oliva i Llorens, excoordinador al CHCC del projecte Cost humà de la Guerra Civil.

Jordi Manent i Tomàs, filòleg i historiador.

Adhesions:

Teresa Abelló i Güell, historiadora, UB, IEC.

Jordi Algué Sala, historiador, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Joaquim Aloy i Bosch, historiador.

Montse Armengou i Martín, periodista i escriptora, directora del programa *Sense Ficcio*.

Francesc Balada i Bosch, arxiver, exdirector de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Albert Balcells i González, historiador, catedràtic d'història contemporània, UAB.

Agustí Barrera i Puigví, Grup d'Historiadors Jaume Compte, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Antoni Batista Viladrich, periodista, doctor en Ciències de la Comunicació.

Joan Bofarull Solé, historiador.

Pere Bosch Cuenca, historiador i periodista.

Albert Botran Pahissa, historiador.

Tomàs Callau i Bladé, historiador.

Eudald Carbonell i Roura, arqueòleg, professor emèrit, URV.

Josep-Lluís Carod-Rovira, filòleg.

Quintí Casals Bergés, historiador, UdL.

Jordi Casassas i Ymbert, historiador i catedràtic, UB.

Àlex Cervelló Salvadó, historiador, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Josep Clara i Resplandis, historiador, UdG.

Rosa Maria Codines Ferrer, inspectora d'Educació.

Margarida Colomer i Rovira, historiadora, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Joaquim Colominas Ferran, professor de ciència política, UB, URL.

Agustí Colomines i Companys, historiador i diputat al Parlament.

Joan Comasòlivas i Font, historiador, arxiver, museòleg i escriptor.

Ricard Conesa Sánchez, historiador, UNED, Observatori Europeu de Memòries (EUROM), UB.

Ferran Dalmau i Vilella, investigador en història i escriptor.

Esteve Deu Baigual, historiador, doctor en Història Moderna i Contemporània.

Xavier Díez i Rodríguez, historiador i escriptor, professor d'història contemporània, URL.

Josep Maria Domingo i Clua, historiador de la literatura i professor, UB.

Carles Duarte i Montserrat, filòleg, poeta i lingüista.

Henry Ettinghausen, professor emèrit d'estudis hispànics, Universitat de Southampton.

Oriol Falguera i Ribas, investigador i divulgador, activista i president de la Fundació Reeixida.

Ana Fernández Álvarez, historiadora, doctora en Història i Geografia a la UB.

Xavier Ferré Trill, historiador.

Josep Ferrer i Costa, filòleg, investigador i escriptor.

Josep Maria Figueres i Artigues, historiador, professor honorari d'història del periodisme, UAB.

Francesc Foguet i Boreu, professor titular de filologia catalana, literatura catalana i estudis teatrals, UAB.

Antoni Furió i Diego, historiador, IEC, UV.

Pere Gabriel i Sirvent, historiador i escriptor, UAB.

David Garcia i Rubert, doctor en Història, especialitat Arqueologia, professor agregat, UB.

Maria Garganté Llanes, historiadora de l'art, UAB.

Joan Garriga i Andreu, historiador i advocat.

Jordi Ginebra i Serrabou, lingüista, catedràtic de filologia catalana, URV.

Valentí Gual Vilà, professor i historiador, UB.

Jordi Guixé i Coromines, historiador, director de l'Observatori Europeu de Memòries (EUROM), UB.

Carles Hervàs i Puyal, metge i historiador.

Josep Huguet i Biosca, enginyer i historiador.

Fina Iglesias Ferrer, excol·laboradora del Cost humà al CHCC.

Santiago Izquierdo Ballester, historiador.

Òscar Jané Checa, historiador.

Pau Juvillà i Ballester, escriptor i polític.

Mariona Lladonosa Latorre, politòloga i professora, UdL.

Roser Llistosella Felip, professora.

Gerard Llorens DeCesaris, historiador, Universitat de Princeton.

Manel López Esteve, historiador, professor d'història contemporània, UdL.

Marc Macià i Farré, historiador i professor d'història contemporània, UdL i UOC.

Aurora Madaula i Giménez, historiadora, UAB.

Francesc Marco i Palau, escriptor i historiador.

Ferran Mascarell i Canalda, historiador i polític, exconseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Tünde Mikes Janis, historiadora.

Jordi Miró i Riba, investigador en història.

Máximo Molina Gutiérrez, historiador, president de l'ARMH de Conca.

Josep Murgades Barceló, filòleg, traductor, catedràtic i professor emèrit, UB.

Joan Navais Icart, historiador, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Lluís Obiols Perearnau, historiador i arxiver, president de l'IECAU.

Maribel Ollé Torrent, tècnica editorial i historiadora local, CECBLL.

Vinyet Panyella i Balcells, escriptora, investigadora i gestora cultural i curadora d'exposicions.

Alfred Pérez Bastardas, historiador.

Manuel Pérez Nespereira, historiador.

Martí Picas Sala, investigador del Cost humà al CHCC.

Josep Pich Mitjana, historiador i catedràtic d'història contemporània, UPF.

Frederic J. Porta i Capdevila, historiador, escriptor i polític.

Francesc Prats i Armengol, historiador i editor.

Josep Puigsech Farràs, historiador, UAB.

Eduard Puigventós i López, historiador, cap de l'APEPC i excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Joan Pujadas i Marquès, periodista, activista cultural i escriptor.

Judit Pujadó Puigdomènech, historiadora i editora.

Clàudia Pujol Devesa, periodista, directora de Sàpiens.

Ramon Ramon i Muñoz, historiador econòmic, UB.

Mercè Renom i Pulit, historiadora, extècnica coordinadora del CHCC.

Jaume Renyer Alimbau, escriptor, professor de Dret Públic, URV.

Oriol Riart Arnalot, historiador i arxiver.

Genís Ribé i Monge, historiador i tècnic de museu.

Noemí Riudor Garcia, historiadora, excol·laboradora del Cost humà al CHCC.

F. Xavier Rivera Sentís, historiador.

Jordi Roca Vernet, professor d'història contemporània, UB.

Àngel Rodríguez Carreño, historiador.

Alfons Romero Dalmau, historiador.

Gemma Rubí Casals, catedràtica d'història contemporània, UAB.

Josep Rubió i Sobrepere, historiador, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Fermí Rubiralta i Casas, historiador, Universitat del País Basc.

Anna Sallés i Bonastre, historiadora i professora emèrita, UAB.

Josep Maria Sans i Travé, arxiver, exdirector de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Marc Santasusana i Corzan, historiador.

Josep Santesmases i Ollé, codirector de *Plecs d'Història Local* i coordinador de la revista *Frontissa*.

Antoni Segura i Mas, historiador, catedràtic d'història contemporània, UB, president del CIDOB.

Jordi Serra i Oller, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Joan Serrallonga i Urquidí, historiador, catedràtic d'història contemporània, UAB.

Josep Serrano Daura, professor d'història del dret, UIC.

Antoni Simon i Tarrés, historiador, UAB.

Pere Solà i Gussinyer, catedràtic emèrit de la UB.

Felip Solé i Sabaté, escriptor i realitzador de cinema i televisió.

Josep Maria Solé i Soldevila, historiador i auxiliar de biblioteca de la UB.

Rosa Maria Subirana i Rebull, historiadora de l'art, UB.

Albert Testart i Guri, historiador i llicenciat en Ciències Polítiques i Sociologia.

M. H. Sr. Joaquim Torra i Pla, 131è president de la Generalitat de Catalunya.

Pilar Triadó Aymerich, extècnica i responsable de la biblioteca al CHCC.

Joan Ramon Triadó Tur, historiador de l'art, UB.

Alberto Velasco González, historiador de l'art, UdL.

Pere Verdés Pijuan, historiador, científic titular del CSIC.

Oliver Vergés i Pons, historiador i editor, Institut d'Estudis Medievals, UAB.

Mariona Vigués i Julià, historiadora, professora i investigadora.

Daniel Vilarrúbias i Cuadras, historiador i arxiver.

Joan Villarroya i Font, historiador, catedràtic d'història contemporània, UB.

Vicenç Villatoro i Lamolla, escriptor i periodista.

Carles Viñas Gracia, doctor en Història Contemporània, professor lector, UB.

Pau Vinyes i Roig, historiador.

Marc Zanon Pérez, historiador, doctor en història contemporània.

Adhesions noves

Contacteu-nos a l'adreça de correu següent: endefensadelchcc@gmail.com

Indiqueu explícitament que us voleu adherir al manifest en defensa del Centre d'Història Contemporània de Catalunya, i deixeu el vostre nom i cognom, acompanyats de la professió, estudis, o el que hom consideri oportú.

2a relació d'adhesions:

Josep Manuel Alberti Prat, membre del Centre d'Estudis Rubinencs.

Ramon Alquézar Aliana, professor emèrit d'història contemporània, UAB.

Alejandro Andreassi Cieri, professor emèrit, Departament d'Història Moderna i Contemporània, UAB.

Mercè Argemí Relat, historiadora, tècnica de patrimoni cultural i programes de memòria democràtica.

Carles Armengol Siscars, pedagog, director de la Fundació Joan Carrera.

Jaume Aulet Amela, historiador de la literatura.

David Ballester Muñoz, doctor en història.

Pere Baltà i Llopart, periodista i escriptor, expresident de la Fundació Paco Candel.

Enric Calpena i Ollé, periodista i escriptor, director del programa En Guàrdia! de Catalunya Ràdio.

Francesc Canosa i Farran, periodista, guionista i escriptor.

Pere Cardús i Cardellach, periodista i comunicador.

Salvador Cardús i Ros, sociòleg i membre emèrit de l'Institut d'Estudis Catalans.

Xavier Cateura i Valls, escriptor.

Francesc Closa Salinas, historiador i investigador, UdL, soci fundador del CECS.

Maria Coll Pigem, historiadora i periodista.

Miquel Estrampes Blanch, arxiver, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Jordi Fernández-Cuadrench, historiador.

Jordi Font Bayó, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Joaquim Forn i Chiariello, advocat.

Josep Maria Forné i Febrer, professor de Filosofia.

Joan Garcia Codina, economista.

Carme Garcia Suárez, exdirectora general de Memòria Democràtica.

Antoni Gavaldà Torrents, historiador i didacta, URV.

Antoni Gelonch Viladegut, advocat, Creu de Sant Jordi.

Josep Antoni Iglesias Fonseca, professor i historiador, UAB.

Joan Llargués Figueras, graduat en economia i professor.

Albert Llargués i Lleonart, psicòleg social i professor.

Esteve Mach Bosch, exdirector general de Patrimoni Artístic.

Fermí Manteca Rodríguez, capellà i periodista.

Esteve Mestre i Roigé, historiador, membre del Centre de Recerques del Pla d'Urgell "Mascança".

Joaquim Montclús i Esteban, periodista i historiador.

Ignasi Moreta i Tusquets, editor i professor universitari, UAB.

Joan Moya Piñol, mestre de primària i divulgador de la història de Collserola.

Rubèn Novoa i Arranz, cronista parlamentari.

Pelai Pagès i Blanch, historiador.

Gerard Pamplona Molina, doctor en història, UAB.

Eva Pasarell Viñas, exbibliotecària del CHCC.

Eugeni Perea Simón, escriptor i historiador, exdirector de l'Arxiu General de la Diputació de Tarragona.

Jordi Pomés i Vives, professor titular d'història contemporània, UAB.

Clara Ponsatí i Obiols, exconsellera d'Educació i economista.

Josep Maria Prats Batet, historiador, excol·laborador del Cost humà al CHCC.

Jaume Ramon Solé, historiador local.

Glòria Riera i Alemany, economista.

Jordi Roig Ferrer, historiador i documentalista. Professor d'ESO.

Montserrat Salvador Corros, excol·laboradora del Cost humà al CHCC.

Carme Sanmartí Roset, historiadora, UVc-UCC.

Ramon Sarobe Huesca, historiador, professor associat UAB, tècnic de recerca BSC.

Maria Teresa Sierra Fornells, llicenciada amb grau en Història General i Geografia per la UB.

Jordi Soldevila Roig, Centre de Recerques del Pla d'Urgell "Mascança".

Ton Solé Bonet, Centre de Recerques del Pla d'Urgell "Mascança".

Carme Solsona Sorrosal, historiadora.

Xavier Sunyer Blanc, historiador i president de l'APACT.

Pere Tardà Serra, historiador, responsable de CatPatrimoni.

Joan Vallvé i Ribera, enginyer, exconseller de la Generalitat de Catalunya.

Joan Vidal i Urpí, historiador i president del Grup d'Estudis Cubellencs.

Jordi Vilalta Martínez, president del Centre d'Estudis Rubinencs (CER)-Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí (GCMR).

Jordi Vives Faig, historiador.

Joan Yeguas i Gassó, membre del Centre de Recerques del Pla d'Urgell "Mascançà".

Centres d'estudis, grups de recerca, entitats memorialistes...

Àmbit de Recerques del Berguedà.

Associació Cultural Baixa Segarra (ACBS).

Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà (APACT).

Associació Memòria i Història de Manresa (memoria.cat).

Centre d'Estudis Cadaquesencs (CEESCA).

Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró (CEAHM).

Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre (CERE).

Centre d'Estudis de les Garrigues (CEG).

Centre d'Estudis Ignasi Iglésias (Sant Andreu de Palomar).

Centre d'Estudis Lacetans (CEL).

Centre d'Estudis Llacunencs (CELL).

Centre d'Estudis Mont-roigencs.

Centre d'Estudis Riudomencs Arnau de Palomar (CERAP).

Centre d'Estudis Rubinencs (CER)-Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí (GCMR).

Comissió de la Dignitat.

Centre de Recerques del Pla d'Urgell "Mascançà".

European Observatory on Memories-Observatori Europeu de Memòries (EUROM)

L'Espitllera Fòrum d'Estudis Segarrencs (EFES).

Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (FNEC).

Fundació Jordi Cases i Llebot (FJCL).

Fundació Revista de Catalunya.

Grup de Recerca de Cerdanya (GRC).

Grup de Recerca en Arqueologia Protohistòrica (GRAP) de la UB.

Institució Armand de Fluvià de Genealogia i Heràldica (IAFGH).

Institut d'Estudis Vallencs (IEV).

Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC).

Societat d'Estudis de la Verneda de Sant Martí (SELAV).

Tot Història Associació Cultural.